

DECIZIE nr. 863 din 10 decembrie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței

EMITENT

• CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 127 din 18 februarie 2016](#)

Data intrării în vigoare 18-02-2016

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Ionița Cochintu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Trans Cojan COM - S.R.L. din București, prin lichidator judiciar Cabinet individual de insolvență Corina Govoreanu, în Dosarul nr. 12.082/3/2011 al Tribunalului București - Secția a VII-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.148D/2015.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, domnul avocat Cătălin Mihalache, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, precum și doamna Corina Govoreanu, în calitate de lichidator judiciar. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentanților autoarei excepției de neconstituționalitate. Reprezentantul autoarei excepției solicită admiterea excepției de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată. Expunând situația care a condus la ridicarea excepției de neconstituționalitate, menționează că raportul juridic obligațional din speța de față a avut în vedere o creanță, izvorâtă din angajarea răspunderii penale într-un dosar penal în care persoana juridică, aflată în prezent în insolvență, a fost obligată la plata unei sume de bani. Dosarul de insolvență se află pe rolul Tribunalului București și, ca urmare a imposibilității valorificării bunurilor, cauzate de menținerea măsurilor asigurătorii sau a măsurilor preventive instituite în cadrul procesului penal, prevăzute de dispozițiile [art. 53 teza finală din Legea nr. 85/2006](#), măsuri care se mențin chiar dacă se valorifică bunul, au invocat excepția de neconstituționalitate. Totodată, arată că prevederile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) au mai format obiectul controlului de constituționalitate, însă în forma avută până la modificarea operată cu privire la instituirea măsurilor preventive sau măsurilor asigurătorii în procesul penal, prilej cu care s-a statuat că bunurile vândute în cadrul procedurii insolvenței trebuie să fie libere de sarcini, indiferent de dreptul pe care o terță persoană l-ar invoca asupra bunului valorificat.

4. În continuare, susține că prevederile criticate limitează exercițiul dreptului de proprietate într-un mod inutil și contrar drepturilor și libertăților fundamentale consacrate de Constituție, deoarece exercițiul dreptului de proprietate trebuie limitat doar în cazuri prevăzute expres de lege și care privesc un interes general. Or, limitarea prevăzută de textul [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) se suprapune cu o altă limitare ca urmare a desfășurării procedurii colective a procedurii insolvenței, fiind astfel o a doua măsură de limitare a exercițiului dreptului de proprietate care nu se justifică din punct de vedere juridic, social și constituțional și, prin urmare, suspendă orice posibilitate de valorificare a bunurilor și de îndeostulare a creanțelor, fiind contrară logicii juridice privind procedura colectivă și concursuală prevăzută de [Legea nr. 85/2006](#). De asemenea, consideră că este încălcat și accesul liber la justiție, întrucât nu există nicio posibilitate legală de a se formula contestație la executare prin care să se solicite ridicarea sechestrului asigurător după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, deși creanța a devenit certă, fiind înscrisă la masa credală, iar titular al acesteia este statul, care poate beneficia de dispozițiile [Legii nr. 85/2006](#) și de prerogativele acordate creanțelor la îndeostulare, în condițiile art. 121 și art. 123 din legea menționată. În acest context consideră că este o încălcare și a liberei circulații a bunurilor, o afectare a bugetului de stat prin neplata taxelor aferente tranzacțiilor în cadrul procedurilor de insolvență, precum și a dreptului cetățenilor care, în acest fel, nu beneficiază de asigurări sociale. În final, susține că nu se justifică menținerea sechestrului asigurător în condițiile menționate mai sus, motiv pentru care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

5. Având cuvântul, lichidatorul judiciar precizează că bunurile nu pot fi valorificate ca urmare a menținerii sechestrului asigurător, deoarece nicio persoană nu dorește achiziționarea unui bun care nu este liber de sarcini. Or, având în vedere că acest sechestr asigurător s-a transformat într-o creanță, care este înregistrată în tabelul definitiv al creanțelor în ordinea de prioritate, nu se mai justifică menținerea acestuia.

6. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care arată că menținerea măsurii asigurătorii care a fost instituită

pentru a împiedica înstrăinarea bunurilor de către debitor și pentru a îndeștula titularul creanței penale reprezintă opțiunea legiuitorului care a înțeles să protejeze stabilitatea raporturilor juridice constituite înainte de deschiderea procedurii insolvenței, fără ca prin aceasta să fie îngăduit accesul liber la justiție sau afectat dreptul de proprietate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 22 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 12.082/3/2011, Tribunalul București - Secția a VII-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Trans Cojan COM - S.R.L. din București, prin lichidator judiciar Cabinet individual de insolvență Corina Govoreanu, într-o cauză întemeiată pe dispozițiile [Legii nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că dispozițiile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) prevăd că bunurile înstrăinate de administratorul judiciar sau lichidator, în exercițiul atribuțiilor sale prevăzute de această lege, sunt dobândite libere de orice sarcini, precum ipoteci, garanții reale imobiliare sau drepturi de retenție, de orice fel, ori măsuri asigurătorii, cu excepția măsurilor asigurătorii sau măsurilor preventive specifice instituite în cursul procesului penal.

9. În ceea ce privește măsurile asigurătorii instituite în cursul procesului penal, respectiv măsurile necesare pentru recuperarea unor sume de bani, acestea sunt instituite pentru recuperarea prejudiciului provenit din infracțiune. Până la soluționarea definitivă a procesului penal, aceste creanțe sunt provizorii, ele neputând să facă obiectul unei cereri de înscriere la masa credală. Prin urmare, până la data rămânării definitive a hotărârii de condamnare, măsura sechestrului penal se impune a rămâne instituită, chiar și față de bunurile valorificate în cadrul procedurii insolvenței, aplicabile în acest sens fiind dispozițiile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#).

10. După rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, creanța devine certă și poate fi solicitată înscrierea la masa credală. Odată cu înscrierea la masa credală prin intermediul organului statului care se ocupă de recuperarea sumei, aceasta dobândește rangul de preferință stabilit de [Legea nr. 85/2006](#). Creanța astfel stabilită prin hotărârea de condamnare va fi achitată în raport de dispozițiile art. 121 și art. 123 din lege, fără a se putea respecta prioritatea dată de sechestrul asigurător.

11. Consideră că prevederile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#), pentru a fi constituționale, ar trebui completate în sensul ca bunurile înstrăinate de administratorul judiciar sau lichidator, în exercițiul atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, să fie dobândite libere de orice sarcini, precum ipoteci, garanții reale mobiliare sau drepturi de retenție, de orice fel, ori măsuri asigurătorii, cu excepția măsurilor asigurătorii sau măsurilor preventive specifice, instituite în cursul procesului penal, "doar dacă nu a fost pronunțată o hotărâre penală definitivă". A menține o măsură asiguratorie care a fost instituită pentru a evita ca debitorul să nu înstrăineze bunurile, pentru a îndeștula titularul creanței penale în cazul în care are deja posibilitatea de se înscrie la masa credală și de a participa la distribuirea sumelor, înseamnă a împiedica însăși valorificarea bunurilor, deoarece, așa cum se întâmplă în prezent în fața instanțelor de judecată, atunci când au fost menținute sechestrul nu s-a putut continua procedura de valorificare.

12. Astfel, ca urmare a menținerii sechestrului asigurător asupra bunurilor ce fac obiectul procedurii de insolvență, se ajunge practic la suspendarea de facto, fără temei legal, a procedurii de valorificare a bunurilor. În aceste condiții, dispozițiile criticate sunt neconstituționale și lipsesc de aplicabilitate prevederile tratatelor internaționale cu privire la proprietate, deoarece limitează exercițiul dreptului de proprietate, chiar în situația în care această protecție nu mai este necesară, deoarece beneficiază de toate garanțiile stabilite de [Legea nr. 85/2006](#).

13. Tribunalul București - Secția a VII-a civilă, referitor la constituționalitatea dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#), reține că, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, creanța devine certă și poate fi solicitată înscrierea la masa credală, creanța dobândind rangul de preferință stabilit de [Legea nr. 85/2006](#) și creanța astfel stabilită va fi achitată în raport de dispozițiile art. 121 și [art. 123 din Legea nr. 85/2006](#). Astfel, în faza procedurală a lichidării averii debitoare, se urmărește, în principal, protejarea intereselor creditorilor prin acoperirea unei cât mai însemnate părți din creanțe, iar preferința reglementată de lege în art. 123 este destinată să ocrotească drepturile titularilor de creanțe în funcție de natura juridică a acestora, ordonarea categoriilor de creanțe realizându-se în considerarea unor criterii obiective și rezonabile întemeiate pe argumente de protecție socială sau rațiuni social-economice. În aceste condiții, a menține o măsură asiguratorie, care a fost instituită pentru a evita ca debitorul să nu înstrăineze bunurile, pentru a îndeștula titularul creanței penale în cazul în care are deja posibilitatea de a se înscrie la masa credală și de a participa la distribuirea sumelor, înseamnă a împiedica însăși valorificarea bunurilor, lichidarea averii debitorului, încălcarea drepturilor creditorilor înscrși la masa credală, împiedicarea îndeștării creditorilor într-o procedură colectivă și concursuală cum este cea prevăzută de legea insolvenței.

14. Apreciază că dispozițiile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) limitează exercițiul dreptului de proprietate, lipsește partea de liberul acces la justiție, tinde la suspendarea procedurii de valorificare a bunurilor și împiedică îndeștarea creditorilor într-o procedură colectivă și concursuală cum este cea prevăzută de Legea insolvenței.

15. Potrivit dispozițiilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze prezenta excepție.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost completate prin [Legea nr. 255/2013](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 135/2010](#) privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile criticate au următorul cuprins: "Bunurile înstrăinate de administratorul judiciar sau lichidator, în exercițiul atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, sunt dobândite libere de orice sarcini, precum ipoteci, garanții reale mobiliare sau drepturi de retenție, de orice fel, ori măsuri asigurătorii, cu excepția măsurilor asigurătorii sau măsurilor preventive specifice, instituite în cursul procesului penal". [Legea nr. 85/2006](#), cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată prin art. 344 lit. a) din titlul V - Dispoziții tranzitorii și finale din [Legea nr. 85/2014](#) privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014. Însă, având în vedere prevederile [art. 343 din Legea nr. 85/2014](#), potrivit cărora "Procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date", precum și [Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a stabilit că sintagma "în vigoare" din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale [art. 31 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței.

19. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 20 alin. (2) - Tratatul internațional privind drepturile omului, art. 21 alin. (1)-(3) - Accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1) și (2) - Dreptul de proprietate privată, art. 135 alin. (2) lit. a) și lit. b) - Economia, art. 136 alin. (5) - Proprietatea și art. 148 alin. (2) - Integrarea în Uniunea Europeană.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile criticate se referă la dobândirea bunurilor libere de sarcini, cu anumite excepții, respectiv "cu excepția măsurilor asigurătorii sau măsurilor preventive specifice, instituite în cursul procesului penal". Or, autoarea excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#), pentru a fi constituționale, ar trebui completate cu sintagma "doar dacă nu a fost pronunțată o hotărâre penală definitivă".

21. Față de acestea, Curtea observă că, în speța de față, prin critica de neconstituționalitate formulată, autoarea acesteia tinde la modificarea textelor de lege criticate, soluția legislativă existentă nemulțumindu-o. Or aceste norme legale au fost edictate în lumina dispozițiilor constituționale ale art. 61 alin. (1) care statuează rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării. De aceea, chiar dacă omisiunea de reglementare ori caracterul incomplet al acestora ar fi reale, de principiu, suplinirea lipsei de reglementare nu intră în atribuțiile Curții Constituționale. Astfel, în ceea ce privește completarea dispozițiilor de lege, potrivit [art. 2 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#), "Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului", motiv pentru care excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 53 din Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Trans Cojan COM - S.R.L. din București, prin lichidator judiciar Cabinet individual de insolvență Corina Govoreanu, în Dosarul nr. 12.082/3/2011 al Tribunalului București - Secția a VII-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București - Secția a VII-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 decembrie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ionița Cochințu
